

ΑΙ ΕΝ ΤΩ, ΩΔΕΙΩ, ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΕΟΥΣ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Συνεχίζων τὰς ἀπὸ τριετίας ἀρξαμένης σκαφικὰς ἐργασίας πρὸς τελείαν ἀποκάθαρσιν τοῦ περιφήμου ᾠδείου τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ κληθέντος τοῦ Περικλέους, δαπάναις τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, περὶ οὗ ἐν τε τῇ «Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι» τοῦ 1914 (σελ. 143-166) καὶ τοῦ 1915 (σελ. 145-156) μετ' εἰκόνων καὶ σχεδιογραμμμάτων ἐδημοσίευσα ἱκανά, προσέτι δὲ καὶ ἐν τοῖς «Πρακτικοῖς» τῆς αὐτῆς Ἑταιρείας τῶν ἐτῶν 1914 καὶ 1915, προέβην καὶ ἐφέτος, ἀφ' οὗ ἤδη τὰ κατὰ χώραν εὐρήματα διεπίστωσαν τὴν ταυτότητα τοῦ ἀνασκαφέντος χώρου ὡς ᾠδείου ἀκραδάντως, εἰς τὴν συνέχισιν τῶν ἀνασκαφῶν πρὸς τελείαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀναληφθέντος ἔργου μου, ἀπὸ τῆς 10^{ης} Φεβρουαρίου 1916 δι' ἱκανῶν ἐργατῶν. — Ἡ ἐργασία ἔδαινεν αἰσίως, πολλῶν νέων πειστηρίων ἀρχαιολογικῶν εὕρισκομένων, οἷον σωρῶν τέφρας καὶ ἀπηνθρακωμένων ξύλων καὶ ἡλων καὶ κεράμων στέγης, καὶ εἶχον ἤδη ἀποκαλύψει τὴν συνέχειαν τοῦ τείχους τοῦ ὡς ἀναλήμματος χρησιμεύοντος, ὡς καὶ τῆς Στοᾶς, ὅτε σοβαρῶς ἀσθενήσας ἠναγκάσθη μετὰ μεγάλης λύπης νὰ καταλίπω τὴν ἀνασκαφήν, ἣτις συνεχίσθη ἐπὶ δύο περὶ-που μῆνας ἤτοι μέχρις Ἀπριλίου. Ἀπὸ δὲ τῆς 4^{ης} Ἀπριλίου ἐξακολούθησεν ἡ ἀνασκαφή ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν του κ. Ἡλιοπούλου δι' ὀλίγων ἐργατῶν καὶ κάρρων τινῶν πρὸς ἀποκόμισιν καὶ ἀπόρριψιν τῶν συσσωρευθέντων χωμάτων τῶν ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν προελθόντων. Ὡστε ἡ ἐργασία αὕτη ἦτο μᾶλλον ἀποκαθαρτικὴ τοῦ χώρου καὶ προπαρασκευαστικὴ τῆς μελλούσης νὰ ἐπαναληφθῇ ἐκσκαφῆς.

Πράγματι δέ, σὺν Θεῷ, ἀναρρώσας ἐκ τῆς μακρᾶς νόσου μου μέλλω νὰ προβῶ εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἀνασκαφῶν, ἐὰν τὰ πολιτικὰ πράγματα τῆς παντοιοτρόπως δοκιμαζομένης

Πατρίδος εὐοδοθῶσιν, δι' ὧν ἐλπίζω νὰ παραδώσω εἰς τὸν θαυμασμόν τοῦ Πανελληνίου καὶ τῆς διεθνοῦς ἀρχαιολογίας αὐτὸ τοῦτο τὸ περίφημον Ὁδεῖον τὸ φέρον τὸ ὄνομα τοῦ μεγαλοπράγμονος Ἀθηναίου, τοῦ Περικλέους.

Ἀθήνησι τῇ 8 Δεκεμβρίου 1916.

Π. ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΠΥΚΝΑ

Σκοπὸς τῆς παρὰ τὴν «Πύκνα» ἀνασκαφῆς ἦτο ἡ ἔρευνα τοῦ πρὸ τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος χώρου, ὅπως, εἰ δυνατόν, κατορθωθῆ νὰ ὀρισθῆ ἀκριβῶς ἡ χρονολογία αὐτοῦ τοῦ ἡμικυκλικοῦ ἀναλήμματος καὶ ὁ ἀληθὴς προορισμὸς τοῦ μέχρι τοῦδε «Πνύξ» ὀνομαζομένου τόπου, διότι εἶνε γνωστόν, ὅτι διὰ τῆς προτέρας ἐν τῇ θέσει ἀνασκαφῆς τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν (Πρακτικά 1910 σελ. 127 ἑ.) καὶ τῆς ἀποκαλύψεως ἐνδοτέρω τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος, ἑτέρου ἡμικυκλικοῦ ὁμοίως, μικροτέρου, παραλλήλως πρὸς τὸ μέγα, διεσαλεύθη πῶς ἢ βεβαίως περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῆς ὀνομασίας ταύτης.

Ἡ ἀνασκαφὴ ἐφέτος ἔγεινε παρὰ τὸ μέσον περίπου τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος ἐπὶ τοῦ πρὸς Βορρᾶν αὐτοῦ χώρου, τὸ σπουδαιότερον δὲ συμπέρασμα ταύτης εἶνε μετὰ τὴν ἐκ νέου ἀποκάλυψιν κλιμακωτῆς ὁδοῦ ἐσκαμμένης ἐν τῷ βράχῳ ἀρχαιότερας τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος, ἅτε τῶν βαθμίδων αὐτῆς χωρουσῶν καὶ ὑπὸ τὸ ἀνάλημα, ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ ὅτι ὅλος ὁ πρὸ τοῦ ἀναλήμματος χώρος ἐπεχώσθη καὶ ἰσοπεδώθη διαρρυθμισθεὶς καταλλήλως πρὸς τὴν κλίσιν τοῦ βράχου δι' ἐπιχώσεως ὁμοίως πρὸς ἐκείνην, δι' ἧς ἐπεχώσθη καὶ αὐτὴ ἢ διὰ τοῦ ἡμικυκλικοῦ ἀναλήμματος βασταζομένη ἐπιφάνεια, πιθανώτατα, ὅτε συνεπληρώθη ἡ ἀνίδρυσις τοῦ μεγάλου ἀναλήμματος.